

Mòdul I: Bones pràctiques ambientals en l'oficina

Mòdul I: Bones pràctiques ambientals en l'oficina

1. Consideracions inicials

1.1. Perfil professional

Les activitats que desenvolupa el personal que efectua tasques i gestions en l'administració, en oficines i despatxos, solen estar orientades a una sèrie d'accions molt concretes i comunes a gairebé tots els sectors professionals.

Es tracta d'activitats en les quals els treballadors manegen, sobretot, equips informàtics i de comunicació, així com eines informàtiques i d'impressió, per la qual cosa les bones pràctiques ambientals a adquirir estan sobretot relacionades amb els materials utilitzats així com amb les eines informàtiques i fonts d'energia.

Les activitats més assenyalades en les quals s'engloben les accions del personal d'oficina són les següents:

- El manteniment i actualització del corresponent sistema d'informació d'activitats.
- Recopilació i processament de la informació necessària per a la realització d'activitats.
- Atenció directa al client, que pot ser intern (altres departaments) o extern (aliens a l'organització).
- Desenvolupament i implantació de projectes relacionats amb el departament.
- Engedada i execució de les polítiques de l'organització.
- Gestió d'expedients, inspeccions, auditories...
- Etc.

Gràcies a les característiques d'aquestes activitats, les bones pràctiques que s'han d'instaurar són tremendament senzilles i econòmiques (no porten grans desemborsaments previs) i a més, tenen l'avantatge que tenen resultats enormement ràpids.

1.2. Recursos utilitzats

En la seva labor diària, els recursos utilitzats en les labors d'oficina, es poden classificar en diversos grups:

a) Instal·lacions: oficines, banys, zones d'atenció al públic, magatzems, aules, etc. Són espais que necessiten unes condicions especials d'il·luminació i climatització, connexions elèctriques i de telefonia i Internet, preses d'aigua, etc.

b) Equips i maquinària: mobiliari d'oficina, arxivadors, ordinadors, monitors, teclats, ratolins, impressores, faxos, mòdems, fotocopiadores, vídeo - projectors, prestatgeries, etc.

c) Eines i utilitatges: telèfons, calculadores, agendas (en paper i electròniques), safates de documentació, fitxers, arxius, clip de papers, segells, tisores, grapes i lleva - grapes, maquinetes, targeters, portafolis, carpetes i subcarpetes, etc.

d) Matèries primeres i de consum: aquest apartat és altament important ja que molts dels recursos que es nomenen en ell, són recursos naturals (aigua) o directament relacionats amb ells (energia):

Aigua: l'aigua és un recurs que és considerat com a renovable, però a causa del seu desigual repartiment, en moltes parts del país (i del planeta) és un recurs molt escàs. En les oficines es produeix un important consum d'aigua, destacant que més de dos terços de la despesa es produeix en la cambra de bany, per la qual cosa la utilització de sistemes estalviadors d'aigua no només reduiria aquest consum, sinó que serviria d'exemple a les persones que treballen en elles o les visiten.

Energia: com hem vist en anteriors capítols, a mesura que la societat és més desenvolupada, el consum energètic és major, però no més eficient. És a dir, les pèrdues d'energia són cada vegada majors (il·luminació, aparells elèctrics amb "consum fantasma", etc.). No obstant això, el consum d'energia en una oficina suposa la partida més controlable en el consum i despeses d'aquesta. Establint una sèrie de pràctiques d'oficina es pot produir fins a un 50% d'estalvi.

Paper: afortunadament, la introducció de les noves tecnologies ha suposat una enorme reducció en el consum de paper. No obstant això, el consum i deixalla de paper en una oficina segueix sent molt elevat i com a residu, pot suposar més del 90% dels generats en una oficina.

La producció de paper té conseqüències molt negatives per al medi ambient, a causa del consum de recursos naturals com arbres, aigua i energia, i a la contaminació causada pels blanquejadors del clor o derivats, que generen residus organoclorats ecotòxics i bioacumulables. Existeix al mercat una gran diversitat de paper els impactes del qual varien segons la procedència de la pasta de paper i el procés del blanquejat.

En aquest sentit, un element molt útil són les etiquetes certificades per organismes autoritzats informen de l'origen de la pasta de paper o, en relació amb el blanquejat, les qualificacions TCF i ECF, que responen a les sigles angleses "totalment lliure de clor" i "lliure de clor elemental", sent la millor opció el paper amb l'etiqueta TCF on s'utilitzen altres productes alternatius com l'oxigen o l'ozó. El clor de gas utilitzat en el paper ECF segueix sent un important contaminant de les aigües.

Procedencia de la pasta	Impactes ambientals	Blanqueado
Reciclaje de papel		Sin blanquear
Restos de madera de otros usos		Blanqueado sin cloro (TCF)
Celulosa de explotaciones forestales sostenibles		Blanqueado con dióxido de cloro u otros componentes (ECF)
Celulosa de explotaciones forestales no sostenibles		Blanqueado con cloro

Impactes ambientals generats en la producció de paper. Font: Fundació Universitat

Empresa de Granada

Però sens dubte, la millor manera de consumir menys paper és optimitzar i planificar el consum del mateix.

Material d'oficina: aquest grup de productes és molt heterogeni i consisteix bàsicament en productes de baix cost, però que, normalment, s'adquireixen en grans quantitats, com poden ser llapis, bolígrafs, subratlladors, marcadors, correctors líquids, coles, carpetes de plàstic, tintes, etc. Aquest tipus de materials pot generar impactes ambientals importants relacionats amb l'ús de substàncies químiques perilloses que contenen els plàstics, l'ús de dissolvents agressius, compostos orgànics volàtils (COVs), metalls pesats, etc. Igual que en el cas del paper, la millor manera de poder frenar el consum abusiu d'aquests materials és la planificació del mateix.

1.3. Deixalles que es generen

Un cop vistos els recursos que s'utilitzen en una oficina, és fàcil imaginar els residus que es poden generar. Entre ells, destaquem els següents:

a) Paper i cartró: són els residus que en major quantitat es generen en oficines. El millor sistema per gestionar aquest tipus de residus és separar en origen (és a dir, disposar en diversos punts de l'oficina de papereres i contenidors especials de "Només Paper") i la contractació d'un sistema de recollida del residu per part d'un gestor autoritzat.

b) Residus urbans voluminosos: es produeixen sobretot en els moments de remodelació de les oficines i estan composts per: residus inerts (enderrocs), fustes, paper i cartró, però també aïllants, adhesius, etc. Sempre han de ser gestionats per una entitat autoritzada o transportats fins a un punt net.

c) Plàstics: es generen en quantitats relativament petites i sobretot per ser el component

principal d'envasos i embalatges. Igual que en el cas del paper i el cartró, ha de fer-se una separació exhaustiva en l'origen i lliurar-ho adequadament als gestors autoritzats (és la coneguda borsa groga).

d) Residus perillosos: tenen un origen i una gestió especial i han de ser tractats per una entitat autoritzada per a tal fi. Únicament poden estar emmagatzemats durant 6 mesos, per la qual cosa han d'estar sempre perfectament reconeguts i inventariats. Normalment, en les oficines, els residus d'aquest tipus que es generen, són tòners i cartutxos d'impressores, piles, tubs fluorescents, equips electrònics fora d'ús, etc. Poden portar-se directament a un punt net.

e) Soroll: a causa del tipus de treball especial que es realitza en una oficina, es poden generar alts nivells de sorolls: timbres de telèfon, converses, impressores, faxes, etc. Aquests sorolls, com ja hem vist en altres capítols, tenen conseqüències sobre la salut de les persones que els sofreixen, per la qual cosa és necessari reduir-los i/o evitar-los.

1.4. Efectes sobre el medi ambient

En el desenvolupament d'aquest tipus d'activitats es generen una sèrie d'efectes sobre el medi ambient que es poden classificar en:

a) Esgotament dels recursos:

- Al no usar paper certificat o reciclat es fomenta la desforestació, amb les conseqüències per al mitjà que això comporta (veure capítol "Biodiversitat").
- Utilització de paper en grans quantitats.
- Despesa no eficient de l'energia elèctrica de l'oficina. Cal tenir en compte sempre que únicament han d'utilitzar-se les llums i equips que siguin estrictament necessaris.
- Ús abusiu d'aigua (sobretot en banys i fonts d'aigua mineral).

b) Contaminació atmosfèrica:

- Ús de materials que continguin, en la seva composició dissolvents orgànics, que emeten COVs (Compostos Orgànics Volàtils).
- Malgasto d'energia elèctrica: la font de producció d'energia sol estar vinculada a l'ús de combustibles fòssils no renovables i contaminants.

c) Reducció de la Capa d'Ozó:

- Amb l'ús de materials que continguin CFCs o HCFCs
- Amb sistemes d'aire condicionat que disposin de CFCs o HCFCs com a refrigerant.
- Ús d'extintors amb haló.

d) Contaminació de l'aigua:

- Triant retoladors i/o bolígrafs, que les seves tintes contenen compostos nocius.
- Amb l'ús de detergents de neteja amb fosfats.
- Usant paper blanquejat amb clor.

e) Residus:

- No fent separació en origen en funció del tipus de residus ni portant la gestió apropiada dels mateixos (lliurament a gestors autoritzats, promovent el reciclat, etc.).
- Emprant productes d'un sol ús.

2. Pràctiques incorrectes

Abans de conèixer quins són les accions adequades a portar a terme en el nostre centre de treball per ser una mica més respectuosos amb el medi ambient, és necessari conèixer quins són aquelles activitats que estem realitzant actualment en l'oficina que són perjudicials i que hem de corregir. A continuació s'assenyalen algunes de les més importants:

o Gestió dels recursos:

- No seguir un pla estratègic en el centre de treball per a la reducció en el consum d'energia elèctrica.
- No disposar de dispositius d'estalvi d'energia (en monitors d'equips, llums en zones de pas, etc.).
- Fer mal ús de la climatització, abusant de l'aire condicionat a l'estiu i de la calefacció a l'hivern.
- Malgastar aigua en banys i fonts d'aigua.
- No realitzar una bona gestió dels estocs de magatzem, fent que caduquin productes o es vegin deteriorats pel pas del temps.
- Consumir altes quantitats de paper per a impressions, fotocòpies, etc.
- No usar paper reciclat o blanquejat amb clor.

o Gestió de la contaminació i els residus:

- No realitzar separació en origen dels diferents tipus de residus.
- Ús d'aerosols o refrigerants del sistema de climatització que siguin nocius per a la capa d'ozó.
- Provocar fugides de gasos del sistema de climatització per un manteniment deficient.
- Ús de vehicles (de l'organització o del propi treballador) que no disposin dels mecanismes necessaris per a la disminució de les emissions.
- Triar netejadors que no siguin biodegradables o que continguin fosfats.

o Gestió de l'espai ocupat:

ubicació dels centres de treball (fixos o temporals) en zones inadequades (ja sigui per al mitjà natural o per a la salut dels treballadors).

3. Bones pràctiques ambientals

Una vegada que coneixem quins són les accions que hem d'evitar perquè el nostre treball diari no suposi un impacte sobre el mitjà, hem de conèixer així mateix les activitats que hem de realitzar perquè la nostra activitat laboral sigui molt "sostenible" amb el mitjà. A continuació, enumerem aquestes accions en funció de l'aspecte amb el qual estiguin relacionades.

3.1. En l'ocupació

- En la planificació de l'activitat: triar materials, productes i subministradors amb una gestió ambiental correcta.
- Sol·licitar productes en les quantitats adequades, evitant sempre aquells que tinguin un excés d'embalatges i/o envasos.
- Prioritzar l'ús de productes amb certificacions que garanteixin menor incidència sobre el medi ambient.
- Tria materials que provenguin de recursos renovables, fabricats per mitjà de processos que suposin una mínima ocupació d'aigua i energia o que siguin productes que provenguin de materials reciclats.
- Evitar materials amb substàncies nocives.
- Evitar la generació de residus i gestionar aquells que s'han produït de la manera més adequada.

3.2. En l'ús de recursos

3.2.1 Aprovisionament

- Equips i utensilis

- Adquisició d'equips que tinguin les menors conseqüències per a la salut dels treballadors (sobre la vista, per exemple) i sobre el medi ambient (amb sistemes d'estalvi d'energia, silenciosos, etc.).
- Valorar l'adquisició d'equips amb elements reciclats i amb baix contingut en alumini (la seva producció suposa un ús elevat consum energètic).

- Materials

- Promoure el coneixement sobre els segells i etiquetes "ecològiques".
- Tria productes que estiguin certificats adequadament com a "ecològics" o respectuosos amb el medi ambient.
- Evitar utilitzar productes d'un sol ús.
- No comprar elements amb materials tòxics (amb plom, amiant, etc.)
- Substituir retoladors per llapis de colors sense esmaltar.
- Tria gomes d'esborrar sense PVC, plastificants, adhesius o amb dissolvents orgànics.
- Compra de materials d'oficina que es puguin reutilitzar (arxivadors, carpetes, etc.).
- Evitar els aerosols amb CFCs o organoclorats (PVC, PCB, etc.).
- Adquisició de materials amb envasos de materials reciclats o biodegradables o almenys reutilitzables o retornables.

- Rebutjar articles amb massa embalatges o envasos.

 <p>Etiqueta Ecológica de la Unión Europea</p> <p>Marca Aenor-Medio Ambiente</p>	 <p>Reciclable: El símbolo de las tres flechas en círculo indica que el material de envase es reciclable.</p> <p>Punto Verde: Se otorga a aquellos envases adheridos a un sistema integrado de gestión que asegura su recogida, lo que facilita la posterior valoración y reciclado del material.</p>
---	--

- Productes químics

- Conèixer els símbols de perillositat i toxicitat.
- Comprovar que els productes estan adequadament etiquetats i emmagatzemats així com amb instruccions clares de maneig.
- Triar aquells productes amb menys toxicitat per a la salut i el medi ambient (netejadors no corrosius, alternatives als dissolvents, etc.).

 <p>Tóxico (T) Muy Tóxico (T+)</p>	 <p>Nocivo (Xn) Irritante (Xi)</p>	 <p>Inflamable (F)</p>	 <p>Comburente (O)</p>	 <p>Corrosivo (C)</p>	 <p>Explosivo (E)</p>	 <p>Peligroso para el medio ambiente (<<N)</p>
---	---	---	---	---	--	---

Principals pictogrames de seguretat en productes químics

- Paper

Adquirir paper reciclat o que no estigui blanquejat amb clor.

3.2.2 Emmagatzematge

- Definir els requisits d'emmagatzematge de cada producte per si hi ha elements perillosos o que requereixen condicions especials.
- Etiquetar tots els productes emmagatzemats per poder identificar-los ràpidament i tenir clares les seves propietats químiques (si són perillosos, tòxics, etc.).
- Evitar la caducitat de productes gestionant les existències i impedit la compra excessiva. Així evitarem també, la producció de residus.

3.2.3 Ús

- Mesures per estalviar energia

- Realitzar campanyes d'informació i formació entre els empleats per promoure l'estalvi energètic.
- Realitzar un estudi de consum elèctric per conèixer quins són les mesures d'estalvi més adequades.
- Utilitzar equips amb sistemes d'estalvi energètic.
- Apagar equips que no vagin a ser usats durant més d'una hora i desconnectar aquells que no tinguin ús (fotocopiadores, impressores, etc.).
- Configurar el salvapantalles de l'ordinador en manera "Pantalla en negre" evitant així que funcioni mentre no és utilitzat.
- Aprofitar al màxim la llum natural adequant a la mateixa els llocs de treball (no encendre llums per evitar reflexos de la llum natural sobre els equips: és millor canviar la posició del lloc de treball).
- Substituir bombetes per fluorescents (es redueix el consum fins a una cinquena part).
- Utilitzar sempre lluminàries i aparells amb la màxima eficiència energètica o de la classe "A" o "A+".
- Instal·lar interruptors amb temporitzadors en banys, zones comunes, etc.
- Utilitzar interruptors independents per a les àrees que així ho requereixin.
- Evitar el "oblit crònic" d'apagar les llums innecessàries.
- Netejar la brutícia de les lluminàries, millorant l'eficiència i evitant l'encès de llums no necessàries.
- Usar els sistemes de climatització únicament quan sigui necessari i sempre ajustant el termostat en uns 21°C -23°C a l'hivern i 24°C-25°C a l'estiu.
- Netejar els filtres de l'aire condicionat per millorar la sortida d'aire.
- Aïllar tèrmicament les instal·lacions perquè els sistemes de climatització siguin més eficients.
- Realitzar manteniment preventiu dels vehicles per evitar un excessiu consum de combustible.

CLASE ENERGÉTICA	CONSUMO ENERGÉTICO	CUALIFICACIÓN
A	< 55%	Bajo consumo de energía
B	55 - 75%	
C	75 - 90%	
D	95 - 100%	Consumo de energía medio
E	100 - 110%	
F	110 - 125%	Alto consumo de energía
G	> 125%	

- Mesures per estalviar aigua

- Realitzar campanyes d'informació i formació entre els empleats per promoure l'estalvi d'aigua.
- Realitzar revisions de lampisteria per evitar avaries i fugides.

- Controlar el consum per evitar possibles fugides a la xarxa.
- Arreglar degotejos en aixetes (ja que es poden perdre 20 litres diaris).
- Instal·lar aixetes amb temporitzador o detector de moviments per evitar que puguin quedar oberts.
- Col·locar en aixetes difusors i limitadors de pressió per disminuir la quantitat d'aigua utilitzada.
- Establir un pla d'estalvi d'aigua en la neteja.
- Col·locar dispositius de doble càrrega en cisternes. Utilitzar la menys càrrega de les mateixes, sempre que sigui possibles.

- Paper

- Evitar el seu ús sempre que sigui possible, per exemple, guardant els documents en format digital, compartint informació en lloc de generar còpies per a cada persona, utilitzant la Intranet, correus electrònics, telèfon, etc.
- Utilitzar de forma preferent i en la mesura del possible paper reciclat. No s'ha d'oblidar que el paper reciclat és perfectament vàlid i pot arribar a tenir una qualitat similar a la del paper convencional.
- Evitar imprimir documents innecessaris o d'aquells que tenen molt espai lliures (Ex.: presentacions de PowerPoint)
- Abans d'imprimir, comprovar les possibles fallades i millores del document, utilitzant, per exemple, la "vista prèvia": ajust de marges, divisió de paràgrafs eficient, paginació correcta, reducció de la grandària de les fonts, etc.
- Utilitzar el paper per les dues cares en el fotocopiats i impressió de documents, sempre que sigui possible. Igualment, ajustar en la mesura del possible, els textos perquè càpiguen dues pàgines d'un document, llibre o publicació en una fulla estàndard.
- Tots els documents interns s'imprimiran reutilitzant paper o bé, usant paper reciclat i a doble cara.
- Utilitzar mitjans de comunicació electrònics en la mesura del possible, per reduir l'ús d'impressores i faxos.
- Reutilitzar tot el paper que hagi estat imprès només per una cara per imprimir esborranys, fabricar bloc de notes, etc.
- Utilitzar paper reciclat per fer fotocòpies.
- Imprimir en qualitat d'esborrany per evitar el malbaratament de tinta i facilitar la reutilització, especialment en el cas dels documents interns, i el reciclatge.
- Reciclar el paper inservible, fent ús dels contenidors posats a disposició a tal fi. Resulta interessant, sempre que sigui possible, trencar el paper abans de dipositar-ho en els contenidors per reduir el volum que ocupa.
- Per als residus, tenir una petita paperera al costat de cada taula de treball optimitzarà la reutilització i reciclatge.

- Material d'oficina

- No adquirir aquests productes en quantitats majors a les necessàries.
- Fomentar el seu bon ús i cura per evitar pèrdues, generació de residus, etc.
- Comprar materials que no siguin tòxics o nocius.
- Adquirir materials amb etiquetatge que acrediti que són ambientalment responsables.

PRODUCTO	NO RECOMENDABLE	ALTERNATIVA
Archivadores y carpetas, fundas, dosieres, material de encuadernación,...	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Materiales compuestos ✓ Productos de PVC 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Productos de cartón reciclado, de polipropileno o de polietileno
Rotuladores y bolígrafos, lápices, subrayadores,...	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Productos de un solo uso, de PVC, lacados, a base de disolventes orgánicos 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Otros plásticos, plástico reciclado, metal, madera, recargables, sin lacar, bases acuosas, portaminas, lápices fluorescentes secos,...
Barras adhesivas y colas universales	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Productos con disolventes orgánicos 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Productos de base acuosa ✓ Recargables
Cintas correctoras	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cintas no recargables 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Productos recargables ✓ Productos de papel reciclado
Cintas adhesivas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Productos de PVC 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Productos de polipropileno o de acetato de celulosa

Font: Oficina Verda de l'Excm. Ajuntament de Barcelona.

- Altres materials

- Actualitzar i reutilitzar equips informàtics obsolets per a labors que requereixin menys potència. Quan això no sigui possible, haurà de ser comunicat al responsable de serveis informàtics perquè es gestioni el seu reciclat de forma adequada.
- Usar tòner d'impresora i de fotocopiadora, i cartutxos d'impressores reciclats, reciclant al seu torn els que s'hagin gastat.
- Els tòner/cartutxos gastats que no puguin ser reutilitzats es dipositaran en contenidors adequats per a tal fi per a la seva correcta gestió. Reutilitzar els residus generats o els recursos ja usats i potencialment d'un sol ús, per donar-los usos alternatius (Ex.: caixes, carpetes, material d'enquadernació, etc.)
- Substituir les piles d'un sol ús per piles recarregables amb major vida útil.
- Dipositar les piles d'un sol ús en contenidors especials per a la seva correcta gestió.
 - Comprar productes reciclats sempre que sigui possible.
- Triar productes amb embalatges mínims per reduir la generació de residus.
- Evitar l'ús de productes d'un sol ús o d'un sol ús prioritzant els que siguin recarregables.
- Evitar l'adquisició de productes manufacturats sota condicions d'explotació laboral al Tercer Món.

- La contaminació acústica

- Reduir el soroll i les vibracions utilitzant equips i maquinària amb el manteniment adequat.
- Mantenir desconnectats els equips quan no estiguin funcionant.
- Vigilar el volum dels tons de timbres de telèfons mòbils i fixos, aparells de radi, fils musicals, converses, etc.

- La gestió dels residus

- Realitzar campanyes d'informació i conscienciació entre els empleats per a la correcta separació i gestió de residus.
- Informar als empleats dels perills dels productes químics que es poden emprar habitualment; així es redueixen els accidents laborals i els riscos de contaminants.
- Aplicar la regla de les 3R's (en aquest cas no es pot aplicar la de les 4 erres, atès que el sistema de valorització no és aplicable pels treballadors d'una oficina): Reduir, Reutilitzar i Reciclar.

- Fer un inventari on consti cada tipus de residu, la quantitat i periodicitat amb que es produeix i la seva destinació final.
- Separar els residus i condicionar un contenidor per separar cada tipus en funció de les seves possibilitats i requisits de gestió.
- Utilitzar, en la mesura del possible, paper reciclat.
- Propiciar la gestió de residus mitjançant les borses de subproductes.
- Eliminar l'ús de productes que poden convertir-se en residus perillosos (com aquells que tenen PVC).
- Dipositar en punts nets els residus que no tenen sistemes de recollida convencionals o que són perillosos.
- Comprar productes a granel per estalviar despesa en envasos i reduir residus.
- Evitar l'ús d'elements d'un sol ús.
- Lliurar els residus perillosos a gestors autoritzats.
- Mantenir en bon estat els vehicles utilitzats en les activitats professionals per reduir emissions. Sempre que sigui possible, utilitzar vehicles que consumeixen carburants menys contaminants.
- No abocar a la xarxa de sanejament públic les restes de productes de neteja ja que són tòxics i molt perjudicials per al mitjà aquàtic.
- Utilitzar les quantitats mínimes recomanades pels fabricants de productes de neteja, per evitar la contaminació de l'aigua.
- No abocar mai a la xarxa de sanejament productes sòlids, líquids o gasos combustibles, inflamables o explosius; ni irritants, corrosius o tòxics. Tampoc s'han d'abocar materials que puguin provocar obstruccions i avaries (bolquers, productes d'higiene, restes de menjar, olis, etc.).

3.2.4 Manteniment

- Realitzar un manteniment preventiu dels equips amb la finalitat de que es garanteixi no només el seu funcionament, sinó també l'ús eficient d'energia i recursos.
- Netejar periòdicament llums i lluminàries millorant la il·luminació i per tant, evitant el malgasto d'energia amb l'encès excessiu de llums.
- Portar a terme inspeccions de la instal·lació de lampisteria per evitar la pèrdua i/o malgasto d'aigua a causa d'avaries.
- Sol·licitar revisions dels equips de climatització per millorar l'ús de l'energia i minimitzar l'emissió de gasos refrigerants.

3.2.5 Relacions amb l'exterior

- Reduir embalatges per al transport de productes garantint sempre la seguretat del producte i el seu maneig.
- Disposar de mitjans de transport eficaços i respectuosos amb el medi ambient.
- Minimitzar la producció de fullets, cartells, etc., i si s'ha de realitzar, utilitzar materials reciclats, etc.
- Disminuir el consum de paper per a la comunicació externa utilitzant els mètodes de comunicació que ofereixen les noves tecnologies (e-mail, vídeos, etc.).

4. Altres consideracions

Encara que a primera vista, puguem pensar que hem parlat de totes les possibles conseqüències sobre el medi ambient que les activitats laborals en entorn d'oficines i despatxos poden tenir, la veritat és que encara podem parlar d'alguns altres aspectes que són

també de gran importància. Seguidament, s'assenyalen altres accions a tenir en compte i que han de ser engegades, per a una millor gestió ambiental en els àmbits de treball d'aquest tipus.

4.1. El mobiliari d'oficina

- Introduir criteris ambientals (no només econòmics i ergonòmics) en el moment d'elecció i compra del material d'oficina. Hem de fixar-nos en el tipus de material que comprem, la seva capacitat de ser contaminant, si conté substàncies tòxiques, etc.
- En la compra de mobiliari fabricat en fusta, promoure l'adquisició de materials provinents de boscos gestionats de manera ambientalment correcta. Aquest tipus de materials s'identifiquen amb els segells de certificació de fusta. D'aquesta manera, es redueix l'impacte negatiu de la tala sobre la biodiversitat mundial.
- Donar o cedir el mobiliari que va a ser eliminat a centres o organitzacions que sí ho requereixin (associacions, ONG's, etc.).

4.2. L'eficiència energètica dels edificis

Promoure, en la construcció de nous edificis i dependències, l'adquisició de mesures bioclimàtiques de manera que el consum d'energia a l'interior de l'edifici, sigui molt més eficient. En un edifici que estigui construït amb certs criteris bioclimàtics i amb un aprofitament adequat de la llum natural, es poden aconseguir les condicions de confort bàsiques per realitzar el treball o altres activitats, reduint les necessitats de consum energètic.

4.3. La mobilitat

Els desplaçaments del domicili al lloc de treball són la causa més important d'embussos, sorolls, contaminació, etc. Qualsevol entitat pot crear sistemes de mobilitat alternatius i generar incentius perquè els seus empleats s'inclinin per mitjans de transport més sostenibles. Les formes de mobilitat que han de potenciar-se són, per aquest ordre preferentment, el desplaçament a peu, el transport públic i la bicicleta.

Quan és inevitable l'ús del vehicle privat, el sistema de cotxe compartit pot ser una opció bastant eficient. D'altra banda, totes les organitzacions poden adquirir vehicles nets, silenciosos, amb baix consum d'energia i propulsats per combustibles alternatius o renovables.

4.4. Les ecoetiquetes

La utilització de les ecoetiquetes i certificacions ambientals està demostrant ser una eina que té èxit per assegurar la inclusió de criteris ambientals en la selecció i compra de productes. Comprar un producte que posseeix una ecoetiqueta oficial és una garantia clara que compleix amb tota la sèrie de possibles requisits ambientals al llarg del seu cicle de vida, permetent, a

més, fer més visible el comportament ambiental de l'entitat.
 Existeixen fonamentalment tres tipus de ecoetiquetes ambientals:

- Etiquetes ecològiques de caràcter públic i de criteris múltiples: es basen en l'anàlisi del cicle de vida i impliquen que el producte ha estat certificat per una tercera part, complint les normes de transparència, rigor científic i no discriminació. Les més famoses són l'Etiqueta Europea, l'etiqueta escandinava (el Cigne Nòrdic), l'Àngel Blau a Alemanya i l'etiqueta AENOR.

- Etiquetes públiques referides a un únic aspecte: abasten una qüestió ambiental específica. Per exemple, la Energy Star o l'etiquetatge energètic de la UE que afecten a l'ús de l'energia.

- Etiquetes de caràcter privat: estan gestionades per ONGs, grups industrials o altres parts interessades. Per exemple, són molt utilitzades les etiquetes de certificació forestal, com els sistemes FSC (Consell d'Administració dels Boscos) o PEFC (Certificat de Boscos Paneuropeu).

Cal indicar, que es recomana tenir precaució davant la gran proliferació d'etiquetes i logotips (material reciclat, lliure de clor, no danya la capa d'ozó, producte ecològic, etc.) que els fabricants col·loquen als seus productes com a argument de màrqueting verd. Aquests no estan reconeguts i certificats per organismes oficials o de reconegut prestigi i cal evitar confondre-les amb les etiquetes reglamentades, assenyalades anteriorment, ja que són poc fiables i no donen cap garantia des del punt de vista ambiental.

	<p>Distintivo de Garantía de Calidad Ambiental (Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental) Departamento de Medio Ambiente y Vivienda de la Generalitat de Cataluña www.gencat.net</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materias primas y productos de plástico reciclado - Productos de madera - Productos y transformados de corcho - Productos y sistemas que favorecen el ahorro de agua (grifería, limitadores de caudal, inodoros, sistema de recirculación de aguas grises, etc.) - Materias primas y productos de caucho reciclado (baldosas elásticas) - etc.
	<p>Etiqueta ecológica de la Unión Europea (European Union Eco-label) Equipo de ecoetiquetaje de la Unión Europea www.eco-label.com</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pinturas y barnices de interior - Baldosas rígidas para el suelo - Productos de limpieza de uso general - Bombillas eléctricas - etc.

Ángel Azul (Blauer Engel)

Ministerio Federal de Medio Ambiente, Conservación de la Naturaleza y Seguridad Nuclear de Alemania
www.blauer-engel.de

- Maquinaria de construcción de baja sonoridad
- Pinturas y barnices menos contaminantes
- Materiales de construcción que incorporan restos de vidrio
- Materiales de construcción que incorporan restos de papel
- Productos de madera y derivados de baja emisividad
- Productos de plástico reciclado
- Pavimentos flexibles
- Productos de sellador de baja emisividad
- Lubricantes de rápida biodegradabilidad
- Productos fotovoltaicos
- Sistemas de ahorro de agua
- etc.

AENOR Medio Ambiente

Asociación Española de Normalización y Certificación
www.aenor.es

- Pinturas y barnices
- Módulos fotovoltaicos
- Centros de eliminación y valorización de los residuos inertes de derribo y demás residuos de la construcción
- etc.